

УДК 618.11 - 0062.2 – 089:616.078

© В. Б. ЛЕПЕХА, Ю. С. СЕМЕНЮК, Ф. О. ГЕНЕРАЛЬЧУК, О. Є. ЗАЯЦЬ

Рівненський обласний клінічний лікувально-діагностичний центр ім. В. Поліщука

Переваги використання ультразвукових ножиць апарата “Sonoca” при проведенні лапароскопічних операцій із приводу позаматкової вагітності

V. B. LEPEKHA, YU. S. SEMENYUK, F. O. HENERALCHUK, O. YE. ZAYATS

Rivne Regional Clinical Diagnostic and Therapeutic Center by V. Polishchuk

ADVANTAGES OF USING SONOCA ULTRASONIC SCISSORS FOR LAPAROSCOPIC SURGERIES ABOUT ECTOPIC PREGNANCY

У статті проаналізовано історії хвороб 112 хворих, яким проведено лапароскопічну тубектомію з приводу позаматкової вагітності. З них у 58 пацієток операцію проводили за допомогою ультразвукових ножиць апарата “Sonoca”. Показано переваги використання ультразвуку над електрокоагуляцією при проведенні цих операцій.

There were analyzed medical histories of 112 patients who had laparoscopic tubectomy about ectopic pregnancy in the article. Fifty eight of them had their surgeries using the “Sonoca” ultrasonic scissors. The advantages of using ultrasound for these surgeries, compared with electrocoagulation were shown.

Постановка проблеми і аналіз останніх досліджень та публікацій. Завдяки низькій травматичності і високій лікувальній ефективності, лапароскопія займає особливе місце в арсеналі сучасної гінекології. Значну частину черевних гінекологічних операцій на сьогодні можна виконати за допомогою ендоскопічної техніки, зокрема і при позаматковій вагітності.

Сьогодні електрохірургічний метод розсічення та коагуляції тканин з метою зупинки кровотечі в лапароскопії є основним. Відносно недавно широке використання знайшли ультразвукові ножиці, які за допомогою ультразвукової енергії можуть коагулювати тканини і розсікати їх після коагуляції.

Мета роботи: оцінити результати і можливість використання ультразвукових ножиць апарата “Sonoca” при проведенні лапароскопічних операцій при позаматковій вагітності.

Матеріали і методи. Відділення інвазивних методів діагностики та лікування РОКЛДЦ ім. В. Поліщука працює з 1995 року. За цей час проведено 1147 гінекологічних операцій. Одним із напрямків роботи є і лапароскопічна гінекологія. Лапароскопічно за цей час проведено 479 операцій із приводу безпліддя, кіст яєчників, гідросальпінксу та позаматкової вагітності. В основному це жінки молодого репродуктивного віку.

Хворим із позаматковою вагітністю проведено 152 операції, з них лапароскопічно – 112 операцій.

Лапаротомічно – 40, з яких 9 – це конверсії після діагностичної лапароскопії. До конверсії вдавалися через виражений злуковий процес і неможливість лапароскопічно візуалізувати матку та придатки. Найявністю в анамнезі лапаротомічних чи лапароскопічних операцій на внутрішніх жіночих статевих органах не є протипоказанням до проведення лапароскопії. Так, із 18 хворих, у яких в анамнезі були раніше перенесені операційні втручання на органах малого таза, у 14-ти операцію вдалось завершити лапароскопічно.

Об’єм лапароскопічного операційного втручання включав: сальпінгооваріолізис – 59 хворих; роз’єднання злук – 21 хвора; тубектомія – 103 пацієтки.

При невеликих термінах позаматкової вагітності, бажанні хворої ще завагітніти природним шляхом та незмінній матковій трубці, чи коли оперативним шляхом вдавалось повністю відновити прохідність труби, операцію завершували туботомією та енуклеацією плідного яйця – 9 операцій.

Із 2004 року при проведенні лапароскопічних операцій при позаматковій вагітності почали використовувати ультразвукові ножиці апарата “Sonoca”. Ультразвук при значній інтенсивності може діяти руйнівню на тканини при одночасному проникненні в глибину живих тканин без їх пошкодження. Концентрація ультразвукового пучка досягається шляхом фокусування коливальної енергії. В результаті клітини, які містяться в зоні найбільшої концент-

рації ультразвуку, підлягають термічному пошкодженню (ультразвукова абляція), а навколишні тканини залишаються неушкодженими. Ультразвукові ножиці мають частоту коливання 55 кГц, тобто робоча частина ножиць отримує зворотно-поступальні механічні рухи із частотою резонансу 55 000 разів за секунду.

Під час проведення лапароскопічних операцій з приводу позаматкової вагітності ультразвукові ножиці використовували під час виконання 58 операцій. Крім проведення основного етапу операції (видалення труби), за допомогою ультразвукових ножиць проводили ще і розсічення злук навколо матки і придатків та після раніше перенесених операцій.

Результати досліджень та їх обговорення.

Ми проаналізували історії хвороб усіх хворих, прооперованих у відділенні лапароскопічно з приводу позаматкової вагітності як з використанням монополярної коагуляції (45 хворих), так і при використанні ультразвукових ножиць (58 пацієнток). Аналізуючи отримані дані, можна ствердно сказати, що використання ультразвукових ножиць дає можливість швидше виконати операцію. Середня тривалість лапароскопічної операції з використанням монополярної коагуляції становила 27 хв, а з використанням ультразвукових ножиць – 19 хв. УЗ ножицями можна тримати, препарувати, коагулювати і розсікати тканини одним інструментом, що економить час на заміну інструментів. Ножиці дають можливість надійно коагулювати судини діаметром до 3 мм без необхідності їх кліпування. При використанні монополярної коагуляції для забезпечення надійного гемостазу ми використовували в середньому до 4–5 кліпсів, а при використанні УЗ ножиць – 1 кліпс на матковий кінець труби.

Під час роботи ультразвуковими ножицями не утворюється дим, чим покращується видимість та зменшується ймовірність травмування сусідніх

органів. Слід також відмітити, що при використанні ультразвукових ножиць коагуляція і розсікання відбуваються між браншами, що зменшує ймовірність пошкодження навколишніх тканин і органів. При використанні ж монополярної коагуляції енергія передається навколо коагулятора в усіх напрямках, зменшуючи оваріальний резерв ячників (за даними літератури). Ускладнень у вигляді травмування сусідніх органів в обох групах не було.

Перебіг післяопераційного періоду в обох групах теж мав деякі відмінності. Так, больовий синдром після операції в групі, де використовували електрохірургічний інструмент, був більш виражений. Про це свідчить частіше використання знеболювальних в післяопераційному періоді. В обох групах знеболювання в післяопераційному періоді відбувалося без використання наркотичних засобів.

При аналізі температурних кривих також виявлено різницю у вираженні післяопераційної гіпертермії, висота і тривалість якої менша при використанні ультразвукових ножиць. В обох групах з метою уникнення післяопераційних ускладнень антибіотики вводили до операції та в післяопераційному періоді до нормалізації температури тіла та виділень по дренажах. Дренажі ставили 96 пацієнтам для контролю за виділеннями та здійснювали промивання черевної порожнини розчинами антисептиків.

Отже, економлячи на знеболювальних, кліпсах, зменшуються затрати на лікування.

Висновок. Використання ультразвукових ножиць при проведенні лапароскопічних операцій при позаматковій вагітності забезпечує надійний гемостаз без використання кліпсів, зменшує тривалість операції, забезпечує меншу травматичність, знижує ймовірність ушкодження навколишніх тканин та зменшує витрати на лікування. Таким чином, при наявності відповідного обладнання їх можна використовувати для проведення цих операцій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Эндоскопическая хирургия : практическое руководство / В. Н. Запорожан, В. В. Грубник, Ю. В. Грубник, А. В. Малиновский. – Одесса : Одесский национальный медицинский университет, 2011. – С. 210–211.
2. Кулаков В. И. Оперативная гинекология – хирургические энергии : руководство / В. И. Кулаков, Л. В. Адамян, О. А. Мынбаев. – М. : Медицина, 2000. – 286 с.
3. История развития физических методов гемостаза в хирургии / Н. Н. Малиновский, Е. И. Брехов, И. В. Аксенов, О. В. Свистунов // Хирургия. – 2006. – № 5. – С. 45–47.
4. Николаев Г. А. Ультразвуковая технология в хирургии / Г. А. Николаев, В. И. Лошинов. – М. : Медицина. – 340 с.
5. Атлас ультразвуковой хирургии / под редакцией А. В. Хохлова. – М. : Медицина, 2010. – 410 с.

Отримано 02.08.13